

LEGE

**pentru modificarea unor acte normative (implementarea unor considerente ale
Hotărârii Curții Constituționale nr.10/2023 privind controlul
constituționalității Partidului Politic „Șor”)**

nr. 220 din 31.07.2023

Monitorul Oficial nr.318-321/560 din 18.08.2023

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – [Codul electoral nr.325/2022](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.426–427, art.770), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 16, alineatul (2) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) persoanele care, la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unui partid politic, dețineau calitatea de membru al organului executiv al partidului politic declarat neconstituțional, precum și persoanele care ocupau funcții electiv din partea partidului politic declarat neconstituțional, pe o perioadă de 5 ani de la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale.”

2. La articolul 54, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Încălcarea prevederilor alin.(5) și (6) din prezentul articol se constată de organul electoral competent, inclusiv cu suportul organelor de resort și celor de drept, iar sumele primite/utilizate în condițiile alineatelor menționate se fac venit la bugetul de stat în baza unei hotărâri a Comisiei Electorale Centrale. Actul administrativ de constatare a încălcărilor și, după caz, de aplicare a sancțiunilor prevăzute la art.102 alin.(2) lit.a), c) sau e), emis de organul electoral, din momentul în care rămâne definitiv, se aduce la cunoștința organelor de drept pentru tragerea la răspundere contravențională sau penală, după caz, în condițiile art.103 și 104.”

3. La articolul 68 alineatul (1) litera f) liniuța întâi, textul „art.16 alin.(2) lit.c) și d)” se substituie cu textul „art.16 alin.(2) lit.c)–e)”.

4. La articolul 70 alineatul (4), primul enunț se completează cu textul „, precum și atributele partidelor politice declarate neconstituționale”.

5. La articolul 73 alineatul (3), enunțul al patrulea va avea următorul cuprins: „Nu se admite identitatea sau similitudinea elementelor de identificare ale simbolurilor electorale, inclusiv ale celor utilizate de partidele politice declarate neconstituționale.”

6. La articolul 78, alineatul (5) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) studenții și elevii cu drept de vot înmatriculați la instituții de învățământ în localitatea în care au înregistrare la domiciliu sau la reședința temporară de mai puțin de 3 luni până la data primului tur de scrutin, fiind obligați să prezinte buletinul de identitate cu fișa de însoțire și carnetul de student/elev cu înscrieri privind instituția de învățământ la care sunt înmatriculați în localitatea respectivă.”

7. La articolul 102, alineatul (5) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) nerespectarea restricțiilor stabilite la art.16 alin.(2) lit.c)–e) și nedeclararea acestora de către candidat în condițiile art.68 alin.(1) lit.f);

f) încălcarea prevederilor art.54 alin.(6) lit.a).”

Art.II. – [Legea nr.294/2007](#) privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008,

nr.42–44, art.119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Atributele partidelor politice declarate neconstituționale prin hotărâre a Curții Constituționale nu pot fi utilizate de către alte partide politice, blocuri electorale, alți concurenți electorali, de către participanți la referendum sau grupuri de inițiativă. Constatarea utilizării unor asemenea atribute constituie temei pentru refuzul înregistrării partidului politic de către Agenția Servicii Publice, în conformitate cu art.8 alin.(3) din prezenta lege, sau, după caz, pentru refuzul înregistrării în calitate de bloc electoral, concurent electoral, participant la referendum sau grup de inițiativă de către organul electoral competent, în conformitate cu prevederile art.64, 68, 114, 140, 192, 200, 221 și 231 din [Codul electoral nr.325/2022](#).”

2. Articolul 22:

la alineatul (2), litera e) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârea definitivă a instanței judecătorești cu privire la dizolvarea partidului politic și hotărârea Curții Constituționale prin care se declară neconstituțional un partid politic se remit Ministerului Justiției.”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul dizolvării partidului politic prin hotărâre judecătorească, Ministerul Justiției va solicita Agenției Servicii Publice să noteze în Registrul de stat al persoanelor juridice inițierea procedurii de lichidare a partidului politic respectiv. În cazul declarării neconstituționalității unui partid politic, după recepționarea hotărârii Curții Constituționale, dar nu mai târziu de 3 zile de la această dată, Ministerul Justiției va solicita Agenției Servicii Publice să noteze în Registrul de stat al persoanelor juridice faptul declarării neconstituționalității partidului politic respectiv.”

la alineatul (4), cuvântul „dizolvarea” se substituie cu cuvântul „lichidarea”, iar după cuvintele „hotărârii definitive a judecătoriei” se introduc cuvintele „sau a hotărârii Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unui partid politic”;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Comisia de lichidare a partidului politic declarat neconstituțional, constituită conform alin.(4), solicită Agenției Servicii Publice să noteze în Registrul de stat al persoanelor juridice inițierea procedurii de lichidare a partidului respectiv.”

3. Articolul 23:

la alineatul (3), textul „și d)” se exclude;

articolul se completează cu alineatele (3¹) și (5¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Dacă lichidarea partidului politic se efectuează potrivit art.22 alin.(1) lit.d), Ministerul Justiției va desemna unul sau mai mulți membri ai comisiei de lichidare, constituită potrivit art.22 alin.(4), care vor exercita atribuțiile de lichidatori. Repartizarea atribuțiilor între lichidatori se decide în cadrul comisiei de lichidare. Informația privind persoanele desemnate în calitate de lichidatori se comunică Agenției Servicii Publice, prin intermediul aceleiași cereri a comisiei de lichidare prevăzute la art.22 alin.(4¹), care va nota în Registrul de stat al persoanelor juridice calitatea oficială a acestor persoane.”

„(5¹) În cazul partidelor politice declarate neconstituționale, prevederile art.230 alin.(5) din Codul civil nr.1107/2002 nu se aplică. Dacă din inventar rezultă un excedent al pasivelor față de active, lichidatorul va continua procedura de lichidare fără a intenta procesul de insolvență față de partidul politic declarat neconstituțional.”

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) După încheierea procedurii de lichidare a partidului politic, lichidatorii întocmesc bilanțul de lichidare și îl prezintă comisiei de lichidare, care îl aprobă cu votul majorității membrilor săi, cu excepția celor care au fost desemnați în calitate de lichidatori și au participat la întocmirea bilanțului.”

Art.III. – [Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 181¹:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 181¹**. Coruperea electorală”;

la alineatul (1), în dispoziție, după cuvântul „alegătorului” se introduc cuvintele „sau susținătorului”.

2. La articolul 181², alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

3. La articolul 181³, în sancțiune, textul „cu închisoare de la 3 la 5 ani” se substituie cu textul „cu închisoare de la 3 la 6 ani”.

4. Codul se completează cu articolele 324¹ și 325¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 324¹**. Corupere politică pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică în exercitarea mandatului obținut în urma alegerilor de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a pleca din (a părăsi) o formațiune politică și/sau pentru a adera la o altă formațiune politică

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate la alin.(1);

b) în proporții mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) în proporții deosebit de mari;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”

„**Articolul 325¹**. Coruperea politică activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice în exercitarea mandatului obținut în urma alegerilor de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a pleca din (a părăsi) o formațiune politică și/sau pentru a adera la o altă formațiune politică

se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) în proporții mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 14000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 14000 la 18000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Persoana care a promis, a oferit sau a dat bunuri ori servicii enumerate la art.324¹ este liberată de răspundere penală dacă acestea i-au fost extorcate sau dacă persoana s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o.”

Art.IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Comisia Electorală Centrală, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor în concordanță cu aceasta.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Mihail POPȘOI

Nr.220. Chișinău, 31 iulie 2023.